A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. október 2.*

„Fellebbezés – Gazdaság- és monetáris politika – Az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdése – 1024/2013/EU rendelet – A 4. cikk (1) bekezdésének g) pontja – A hitelintézetek összevont alapú prudenciális felügyelete – 468/2014/EU rendelet – A 2. cikk 21. pontjának c) alpontja – 575/2013/EU rendelet – 10. cikk – Felügyelt csoport – Központi szervhez tartósan kapcsolt hitelintézetek”

A C-152/18. P. és C-153/18. P. sz. egyesített ügyekben,

a **Crédit mutuel Arkéa** (székhelye: Relecq-Kerhuon [Franciaország], képviseli: H. Savoie ügyvéd)

fellebbezőnek,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselik: K. Lackhoff, R. Bax és C. Olivier, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: P. Honoré ügyvéd)

alperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselik: V. Di Bucci, K.-P. Wojcik és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

támogatja őket:

a **Confédération nationale du Crédit mutuel** (székhelye: Párizs [Franciaország], képviselik: M. Grégoire és C. De Jonghe ügyvédek)

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban (C-152/18 P),

és

a **Crédit mutuel Arkéa** (székhelye: Relecq-Kerhuon [Franciaország], képviseli: H. Savoie ügyvéd)

fellebbezőnek,

a többi fél az eljárásban:

* Az eljárás nyelve: francia.

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselik: K. Lackhoff, R. Bax és C. Olivier, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: P. Honoré ügyvéd)

alperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselik V. Di Bucci, K.-P. Wojcik és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

támogatja őket:

a **Confédération nationale du Crédit mutuel** (székhelye: Párizs [Franciaország], képviselik: M. Grégoire és C. De Jonghe ügyvédek)

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban (C-153/18 P),

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2018. február 23-án benyújtott két fellebbezése tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), C. Toader, A. Rosas és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2019. június 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezéseivel a Crédit mutuel Arkéa (a továbbiakban: CMA) az Európai Unió Törvényszéke 2017. december 13-i Crédit mutuel Arkéa kontra EKB ítéletének (T-712/15, a továbbiakban: első megtámadott ítélet, EU:T:2017:900) és a 2017. december 13-i Crédit mutuel Arkéa kontra EKB ítéletének (T-52/16, a továbbiakban: második megtámadott ítélet, EU:T:2017:902) (a továbbiakban együtt: megtámadott ítéletek) hatályon kívül helyezését kéri, amennyiben ezekkel az ítéleteivel a Törvényszék elutasította az Európai Központi Banknak (EKB) a Crédit mutuel csoportra alkalmazandó prudenciális követelmények megállapításáról szóló, 2015. október 5-i ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/28 határozata (a továbbiakban: első vitatott határozat), valamint az EKB-nak a Crédit mutuel csoportra alkalmazandó prudenciális követelmények megállapításáról szóló, 2015. december 4-i ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/40 határozata (a továbbiakban: második vitatott határozat) (a továbbiakban együtt: vitatott határozatok) megsemmisítésére irányuló kereseteit.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 575/2013/EU rendelet

2 A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL 2013. L 176., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 68. o.; HL 2013. L 321., 6. o.; HL 2017. L 20., 2. o.) a „Központi szervhez tartósan kapcsolt hitelintézetek mentesítése" című 10. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az illetékes hatóságok a nemzeti joggal összhangban teljes mértékben vagy részben eltekinthetnek a második–nyolcadik részben meghatározott követelményeknek egy vagy több, ugyanabban a tagállamban elhelyezkedő olyan hitelintézetre való alkalmazásától, amelyek tartósan kapcsolódnak egy központi szervhez, amely őket felügyeli, és amelynek székhelye ugyanabban a tagállamban van, ha teljesülnek a következő feltételek:

a) a központi szerv és a kapcsolt intézmények kötelezettségvállalásai tekintetében egyetemleges felelősség áll fenn, vagy a kapcsolt intézményeinek kötelezettségvállalásait a központi szerv teljeskörűen garantálja;

b) a központi szerv és az összes kapcsolt intézmény fizetőképességét és likviditását együtt, ezen intézmények összevont beszámolói alapján monitorozzák;

c) a központi szerv vezetősége jogosult utasításokat adni a kapcsolt intézmények vezetőségének.

[…]"

3 E rendelet 11. cikkének (4) bekezdése értelmében:

„A 10. cikk alkalmazása esetén az abban a cikkben említett központi szervnek a központi szerv és kapcsolt intézmények egészét tekintve, összevontan véve teljesítenie kell a második–nyolcadik rész követelményeit."

Az 1024/2013/EU rendelet

4 Az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) (16), (26), (30) és (65) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(16) A pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítása szempontjából alapvető jelentőségű a nagy hitelintézetek biztonsága és megbízhatósága. […]

[…]

(26) A hitelintézetek biztonságát és stabilitását veszélyeztető kockázatok az egyes hitelintézet, a bankcsoport vagy a pénzügyi konglomerátum szintjén is felmerülhetnek. Az e kockázatok mérséklésére irányuló egyedi felügyeleti intézkedések lényegesek a hitelintézetek biztonságának és stabilitásának biztosításához. Az egyes hitelintézetek felügyeletén túlmenően az EKB feladatai közé kell tartozniuk a következőknek: összevont alapú felügyelet […].

[…]

(30) Az EKB-nak azzal a céllal kell végrehajtania a rá ruházott feladatokat, hogy […] biztosítsa a hitelintézetek biztonságát és stabilitását, az EU pénzügyi rendszerének, valamint az egyes, a mechanizmusban részt vevő tagállamok pénzügyi rendszerének stabilitását, továbbá a belső piac egységét és integritását […]

[…]

(65) […] A felügyeleti feladatok ellátásának pedig az a célja, hogy védje a hitelintézetek biztonságát és stabilitását, valamint a pénzügyi rendszer stabilitását. […]”

5 E rendelet 1. cikkének első bekezdése a következőket írja elő:

„E rendelet a hitelintézetek biztonságához és hatékony és eredményes működéséhez, valamint az Unión és az egyes tagállamokon belül a pénzügyi rendszer stabilitásához való hozzájárulás céljából a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos külön feladatokkal bízza meg az EKB-t, mégpedig a szabályozási arbitrázs megakadályozása céljából a hitelintézetekkel szemben egyenlő bánásmódot alkalmazva a belső piaci egység és integritás maradéktalan tiszteletben tartása mellett.”

6 Az említett rendelet 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 6. cikk keretén belül, e cikk (3) bekezdésével összhangban az EKB kizárólagos hatáskörébe tartozik a mechanizmusban részt vevő tagállamokban székhellyel rendelkező valamennyi hitelintézetre vonatkozó alábbi feladatok prudenciális felügyelet céljából történő végrehajtása:

[…]

g) összevont alapú felügyelet gyakorlása a hitelintézeteknek a mechanizmusban részt vevő tagállamban székhellyel rendelkező anyavállalatai felett, többek között a pénzügyi holdingtársaságok és a vegyes pénzügyi holdingtársaságok felett is, valamint az összevont alapú felügyeletben való részvétel, ideértve a felügyeleti kollégiumokban való részvételt is – az illetékes nemzeti hatóságoknak e kollégiumokban megfigyelőként való részvételének sérelme nélkül –, olyan anyavállalatok esetében, amelyek nem valamely, a mechanizmusban részt vevő tagállamban rendelkeznek székhellyel;

[…]”

7 Ugyanezen rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az EKB a feladatait egy, az EKB-t és az illetékes nemzeti hatóságokat magában foglaló egységes felügyeleti mechanizmus (a továbbiakban: SSM) keretében hajtja végre, és a felelős az SSM hatékony és konzisztens működéséért.

8 Az 1024/2013 rendelet 24. cikkének szövege a következő:

„(1) Az EKB az (5) bekezdéssel összhangban benyújtott felülvizsgálati kérelmet követően felülvizsgálati testületet hoz létre az EKB által az e rendeletben rá ruházott jogkörben hozott határozatok belső adminisztratív felülvizsgálata céljából. A belső adminisztratív felülvizsgálat arra vonatkozik, hogy az említett határozatok eljárásilag és érdemben megfelel-e ennek a rendeletnek.

[…]

(5) Az (1) bekezdésben említett esetekben bármely természetes vagy jogi személy kérheti az EKB által e rendelet szerint hozott azon határozatnak a felülvizsgálatát, amelynek ő a címzettje, vagy amely őt közvetlenül és egyénileg [helyesen: személyében] érinti. A Kormányzótanács (7) bekezdésben említett határozata elleni felülvizsgálati kérelmeket el kell utasítani [helyesen: kérelmek elfogadhatatlanok].

(6) Minden, indokolással alátámasztott felülvizsgálati kérelmet írásban kell benyújtani, és attól a naptól számított egy hónapon belül kell eljuttatni az EKB-hoz, hogy a felülvizsgálatot kérelmező személyt értesítették a szóban forgó határozatról, vagy – ha értesítésre nem került sor – attól a naptól számított egy hónapon belül, amikor e személy a határozatról tudomást szerzett.

(7) A felülvizsgálati testület – miután döntött a felülvizsgálat elfogadhatóságáról – a kérdés sürgősségének megfelelő időszakon belül, de legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő két hónapon belül véleményt ad, és új határozattervezet kidolgozása céljából a felügyeleti testülethez utalja az ügyet. A felügyeleti testület figyelembe veszi a felülvizsgálati testület véleményét, és haladéktalanul benyújtja az új határozattervezetet a Kormányzótanácsnak. Az új határozattervezet hatályon kívül helyezi az eredeti határozatot, felváltja egy azonos tartalmú határozattal, vagy felváltja egy módosított határozattal. Ha a Kormányzótanács tíz munkanapon belül nem emel kifogást, az új határozattervezet elfogadottnak tekintendő.

[…]

(9) A felülvizsgálati testület véleményét, a felügyeleti testület által benyújtott új határozattervezetet és a Kormányzótanács által e cikk értelmében hozott határozatot meg kell indokolni, és arról értesíteni kell a feleket.

(10) Az EKB határozatot fogad el a felügyeleti [helyesen: felülvizsgálati] testület működési szabályairól.

[…]”

A 468/2014/EU rendelet

9 Az Európai Központi Banknak az Egységes Felügyeleti Mechanizmuson belül az Európai Központi Bank és az illetékes nemzeti hatóságok, valamint a kijelölt nemzeti hatóságok közötti együttműködési keretrendszer létrehozásáról szóló, 2014. április 16-i 468/2014/EU rendelet (SSM-keretrendelet) (HL 2014. L 141., 1. o.; (9) preambulumbekezdése értelmében:

„Ennek eredményeképpen e rendelet tovább fejleszti és részletezi az [1024/2013] rendeletben az EKB és az [illetékes nemzeti hatóságok] között létrehozott együttműködési eljárásokat az SSM keretében, amennyiben ez alkalmazandó, a kijelölt nemzeti hatóságokkal is, ezáltal biztosítva az SSM eredményes és egységes működését.”

10 E rendelet 2. cikkének 21. pontja a következőket írja elő:

„E rendelet alkalmazásában eltérő rendelkezés hiányában az [1024/2013] rendeletben szereplő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni, az alábbi fogalommeghatározásokkal együtt:

[…]

21. »felügyelt csoport«: a következők bármelyike:
    a) olyan csoport, amelynek anyavállalata olyan hitelintézet vagy pénzügyi holdingtársaság, amelynek székhelye a mechanizmusban részt vevő tagállamban van;

    […]

c) a felügyelt szervezetek mindegyikének székhelye a mechanizmusban részt vevő azonos tagállamban van, feltéve hogy tartósan olyan központi szervhez kapcsolódnak, amely azokat az 575/2013[…] rendelet 10. cikkében meghatározott feltételek szerint felügyeli, és amelynek székhelye a mechanizmusban részt vevő azonos tagállamban van.”

A 2014/360/EU határozat

11 Az Európai Központi Banknak a felülvizsgálati testület, valamint annak működési szabályzata létrehozásáról szóló, 2014. április 14-i 2014/360/EU határozata (HL 2014. L 175., 47. o.) létrehozta az 1024/2013 rendelet 24. cikkében hivatkozott felülvizsgálati testületet.

12 E határozat 7. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki az EKB által az [1024/2013] rendelet alapján hozott határozat címzettje, illetve a határozat által közvetlenül és egyénileg [helyesen: személyében] érintett, aki belső adminisztratív felülvizsgálatot kíván kérelmezi […], a kifogásolt határozat megjelölésével írásbeli felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a titkárnál. A felülvizsgálati kérelmet az Unió egyik hivatalos nyelvén kell benyújtani.”

A francia jog

13 A code monétaire et financier (monetáris és pénzügyi törvénykönyv) L. 511-30. cikke értelmében e törvénykönyvnek a hitelintézetekre és pénzügyi társaságokra vonatkozó rendelkezései alkalmazásában a Confédération nationale du Crédit mutuel (a továbbiakban: CNCM) központi szervnek minősül.

14 Az említett törvénykönyv L. 511-31. cikke többek között rögzíti, hogy a központi szervek képviselik a hozzájuk kapcsolt hitelintézeteket és pénzügyi társaságokat, gondoskodnak a hálózatuk kohéziójáról, valamint a hozzájuk kapcsolt intézmények és társaságok megfelelő működéséről, és e célból meghoznak minden szükséges intézkedést különösen annak érdekében, hogy ezen intézmények és társaságok mindegyikének, valamint a hálózat egészének likviditását és fizetőképességét biztosítsák.

A jogvita alapját képező tényállás

15 A Crédit mutuel nem központosított bankcsoport, amely a Crédit mutuel helyi, szövetkezeti jogállású pénztárainak hálózatából áll. A Crédit mutuel minden helyi pénztárának csatlakoznia kell egy regionális szövetséghez, és minden szövetségnek csatlakoznia kell a CNCM-hez, azaz a hálózatnak a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-30. és L. 511-31. cikke szerinti központi szervéhez. Nemzeti szinten a Crédit mutuel ezenkívül magában foglalja a Caisse centrale du Crédit mutuelt (a Crédit mutuel központi pénztára), amely a hálózat tagjainak tulajdonában álló, hitelintézetként engedélyezett, változó alaptőkéjű hitelszövetkezet.

16 A CMA hitelintézetként engedélyezett változó alaptőkéjű hitelszövetkezet. A 2002. évben alapították, több regionális hitelszövetkezet-szövetség összefogásával. Más szövetségek a CM11–CIC létrehozásában működtek együtt, megint mások pedig megmaradtak önállónak.

17 2014. szeptember 19–i levelében a CMA egy olyan elemzést közölt az EKB-val, amely szerint nem lehet őt az EKB CNCM-en keresztül gyakorolt prudenciális felügyelete alá vonni. 2014. november 10-i levelében az EKB jelezte, hogy e kérdést illetően megkeresi a hatáskörrel rendelkező francia hatóságokat.

18 2014. december 19-én az EKB tájékoztatta a CNCM-et egy, a Crédit mutuel csoportra alkalmazandó prudenciális követelményeket megállapító határozattervezetről, felhívta arra, hogy e tervezetről tájékoztassa a hozzá tartozó különböző szervezeteket, és ez utóbbiak számára határidőt szabott észrevételeik előterjesztésére. 2015. január 16-én a CMA közölte észrevételeit az EKB-val, és 2015. január 30-án a CNCM kifejtette az ezekkel kapcsolatos véleményét.

19 2015. február 19-én az EKB tájékoztatta a CNCM-et egy, a Crédit mutuel csoportra, valamint az ahhoz tartozó szervezetekre alkalmazandó prudenciális követelményeket megállapító, felülvizsgált határozattervezetről, felhívta arra, hogy e felülvizsgált tervezetről tájékoztassa a hozzá tartozó különböző szervezeteket, és ez utóbbiak számára határidőt szabott észrevételeik előterjesztésére. 2015. március 27-én a CMA előterjesztette észrevételeit.

20 2015. június 17-én az EKB határozatot fogadott el a Crédit mutuel csoportra alkalmazandó prudenciális követelmények megállapításáról, amelyben hangsúlyozta, hogy ő látja el a CNCM feletti összevont prudenciális felügyeletet, egyben ő az e határozatban felsorolt szervezetek, közöttük a CMA (az (1) preambulumbekezdés) felügyeletéért felelős illetékes hatóság. E határozat 2. cikkének (1) bekezdése pontosította, hogy a CNCM feladata arról gondoskodni, hogy a Crédit mutuel csoport az I. mellékletben meghatározott követelményeknek folyamatosan eleget tegyen. Az említett határozat 2. cikkének (3) bekezdése előírta, hogy a CMA-nak folyamatosan eleget kell tennie a II-2. mellékletben meghatározott követelményeknek, amelyek alapján 11%-os elsődleges alapvető tőkemegfelelési mutató (a továbbiakban: „CET 1” elsődleges alapvető tőke) megállapítására került sor.

21 A CMA 2015. július 17-én az 1024/2013 rendelet 2014/360 határozat 7. cikkével összefüggésben értelmezett 24. cikke alapján e határozat felülvizsgálatát kérte. 2015. augusztus 31-én a felülvizsgálati testület meghallgatást tartott.

22 2015. szeptember 14-én a felülvizsgálati testület véleményt bocsátott ki, amelyben megállapította az EKB 2015. június 17-i határozatának jogszerűségét. Ebben lényegében azt emelte ki, hogy a CMA által e határozattal szemben felhozott bírálatok három kategóriába sorolhatók aszerint, hogy a CMA a Crédit mutuel csoport feletti, CNCM-en keresztül megvalósuló összevont prudenciális felügyeletet azon az alapon vitatja, hogy ez utóbbi nem hitelintézet (első kifogás), azt állítja, hogy a „Crédit mutuel csoport” nem létezik (második kifogás), illetve az EKB határozatát amiatt vitatja, hogy 8%-os helyett 11%-os „CET 1” elsődleges alapvetőtőke-megfelelési mutatót követel meg (harmadik kifogás).

23 Az első kifogást illetően a felülvizsgálati testület először is emlékeztetett arra, hogy 2014. szeptember 1-jei határozatában az EKB megállapította, hogy a Crédit mutuel csoport egy prudenciális felügyelet alá tartozó jelentős csoportnak minősül, hogy a CMA e csoport tagszervezete, és hogy a CNCM jelenti a konszolidáció legmagasabb szintjét. Másodszor megjegyezte, hogy a „központi szervnek” a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontjában és az 575/2013 rendelet 10. cikkében szereplő fogalmát az uniós jog nem határozza meg, és nincs olyan előírás, amely szerint az említett központi szervnek hitelintézetnek kell lennie. Harmadszor, a felülvizsgálati testület arra mutatott rá, hogy az összevont alapú prudenciális felügyelet gyakorlásához nem szükséges az, hogy az EKB az adott csoport anyavállalatával szemben a felügyeleti, illetve szankcionálási jogkörök teljes eszköztárával rendelkezzék. Negyedszer arra emlékeztetett, hogy e hatáskörnek az EKB-ra való átruházását megelőzően a Crédit mutuel csoport felett az illetékes francia hatóság, azaz az Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (prudenciális ellenőrzési és szanálási hatóság) gyakorolt a CNCM-en keresztül összevont prudenciális felügyeletet.

24 A második kifogást illetően a felülvizsgálati testület megállapította, hogy a Crédit mutuel csoport megfelel az 575/2013 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében foglalt azon feltételeknek, amelyekre a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja utal. Először is, a felülvizsgálati testület úgy ítélte meg, hogy a CNCM egyesületi jellege nem zárja ki a kapcsolt intézményekkel való egyetemleges

felelősség fennállását. Másodszor, megállapította, hogy a Crédit mutuel csoport egészére vonatkozóan konszolidált beszámolót készítenek. Harmadszor, úgy értékelte, hogy az EKB helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a CNCM jogosult a kapcsolt intézmények vezetőségének utasításokat adni.

25 A harmadik kifogást illetően a felülvizsgálati testület úgy vélte, hogy az EKB-nak a CMA „CET 1" elsődleges alapvetőtőke-követelményeinek szintjére vonatkozó megállapításai sem nyilvánvaló mérlegelési hibát, sem aránytalanságot nem mutattak. E tekintetben kiemelte a CMA és a CNCM között tartósan fennálló nézeteltéréseket, mivel ezek esetleges többletkockázatot jelentő irányítási problémák fennállására engednek következtetni.

26 Az első vitatott határozat az 1024/2013 rendelet 24. cikkének (7) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte a 2015. június 17-i határozatot, és azonos tartalommal annak helyébe lépett.

27 A második vitatott határozat a Crédit mutuel csoportra és az azt alkotó szervezetekre vonatkozó új prudenciális követelményeket állapított meg. E határozat 1. pontja a Crédit mutuel csoportra összevontan alkalmazandó prudenciális követelményekre, 3. pontja pedig kimondottan a CMA-ra alkalmazandó ilyen követelményekre vonatkozik.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítéletek

28 A CMA a Törvényszék Hivatalához 2015. december 3-án és 2016. február 3-án benyújtott keresetleveleivel keresetet indított az első vitatott határozat, illetve a második vitatott határozat megsemmisítése iránt.

29 A CMA mindkét keresete alátámasztására három jogalapot terjesztett elő, amelyek közül csak az első kettőt érintik a jelen fellebbezések.

30 Az első két jogalapjában a CMA lényegében az első vitatott határozat 2. cikke (1) bekezdésének és I. mellékletének a jogszerűségét, illetve a második vitatott határozat 1. pontjának a jogszerűségét vitatta, mivel e rendelkezések a Crédit mutuel csoport CNCM-en keresztüli összevont prudenciális felügyeletének megszervezésére vonatkoztak. E tekintetben a CMA arra hivatkozott, hogy mivel a CNCM nem hitelintézet, nem tartozhat az EKB prudenciális felügyelete alá, és azt állította, hogy az EKB a prudenciális felügyelet céljából tévesen állapította meg a „csoport" fennállását.

31 A megtámadott ítéletekben a Törvényszék elutasította a CMA kereseteit.

A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

32 Fellebbezéseiben a CMA azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéleteket.

33 Az EKB azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezéseket mint elfogadhatatlanokat, legalábbis az azok 100–109. pontjában kifejtett jogalapokat és érveket illetően;

– kérje az CMA-tól, hogy – szükség esetén a Bíróság eljárási szabályzatának 64. cikke alapján – közöljön a CMA által a leányvállalataival kötött valamennyi refinanszírozási megállapodást;

– a fellebbezéseket mint megalapozatlanokat az ezt meghaladó részében utasítsa el;

– hagyja helyben a megtámadott ítéleteket, és

– a CMA-t kötelezze a költségek viselésére.

34 Az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezéseket, és

– a CMA-t kötelezze a költségek viselésére.

35 A Bíróság elnöke a 2018. március 21-i határozatával az eljárások írásbeli és szóbeli szakaszának lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából elrendelte a C-152/18. P. és C-153/18. P. sz. ügyek egyesítését.

36 A Bíróság Hivatalához 2018. június 7-én benyújtott beadványában a CNCM az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján kérte, hogy az EKB és a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson a jelen ügyekbe.

37 A Bíróság elnöke a 2018. szeptember 20-i Crédit Mutuel Arkéa kontra EKB végzésével (C-152/18 P és C-153/18 P, nem tették közzé, EU:C:2018:765) helyt adott e kérelemnek.

A fellebbezésekről

38 Fellebbezéseinek alátámasztására a CMA két – azonos módon megfogalmazott – jogalapot hoz fel, amelyeket együtt kell megvizsgálni.

39 Elöljáróban az e fellebbezések mellékleteiben benyújtott azon feljegyzéssel kapcsolatban, amelyben egy egyetemi professzor a CMA felkérésére a megtámadott ítéleteket a banki szabályozásra és a bankfelügyeletre vonatkozó jog szempontjából elemzi, és amelynek az elfogadhatóságát a Bizottság vitatja, emlékeztetni kell arra, hogy a mellékletek tisztán bizonyító és kisegítő szerepe azt jelenti – amennyiben azok tartalmazzák azokat a jogi elemeket, amelyekre néhány, a keresetlevélben foglalt jogalap támaszkodik –, hogy az ilyen elemeket fel kell tüntetni magában a keresetlevél szövegében, vagy ezeknek az elemeknek legalább kellően azonosíthatónak kell lenniük a keresetlevélben (lásd: 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 99. és 100. pont; 2018. augusztus 7-i Campailla kontra Európai Unió végzés, C-256/18 P, nem tették közzé, EU:C:2018:655, 34. pont).

40 Márpedig, amint a főtanácsnok az indítványának 31. pontjában megállapította, a CMA általánosságban, a fellebbezéseinek bevezető részében, és anélkül hivatkozik erre a feljegyzésre, hogy azt kifejezetten az azok alátámasztására felhozott jogalapok valamelyikéhez kapcsolná, és meg sem jelöli konkrétan az ugyanezen feljegyzésben szereplő azon elemeket, amelyeken e jogalapok valamelyike alapul.

41 Következésképpen helyt kell adni a Bizottság által felhozott kifogásnak, és a szóban forgó feljegyzés tartalmát, valamint az említett fellebbezésekben e feljegyzésre történő hivatkozást elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

42 Egyébiránt, ami az EKB által benyújtott bizonyításfelvétel iránti kérelmet illeti, elegendő megállapítani, hogy az nem felel meg az eljárási szabályzat 174. cikkében foglalt azon követelménynek, amely szerint a válaszbeadványban foglalt kérelmeknek a fellebbezés egészben vagy részben történő helyt adására vagy a fellebbezés egészben vagy részben történő elutasítására kell irányulniuk. E kérelmet, mint elfogadhatatlant, el kell tehát utasítani.

Az első jogalapokról

43 A CMA által a fellebbezései alátámasztására felhozott első jogalapokkal a CMA azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja és az 575/2013 rendelet 10. cikke lehetővé teszi az EKB számára, hogy akkor is megszervezze a központi szervhez kapcsolt intézmények összevont alapú prudenciális felügyeletét, ha e központi szerv nem rendelkezik hitelintézeti minőséggel.

44 E jogalapok két részre oszthatók.

Az első jogalapok első részéről

– A felek érvei

45 Az első jogalapok első részében a CMA azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja lehetővé teszi az EKB számára, hogy anélkül szervezze meg a központi szervhez kapcsolt intézmények összevont prudenciális felügyeletét, hogy szükséges lenne, hogy e központi szerv hitelintézeti minőséggel rendelkezzen.

46 Először is a CMA úgy véli, hogy ha a Törvényszék az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdése és az 1024/2013 rendeletnek a „hitelintézetek” ellenőrzése és prudenciális felügyelete területén az EKB-ra ruházott külön feladatokról szóló 1. cikke szerint értelmezte volna az említett rendelkezést, akkor meg kellett volna állapítania, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontjában említett központi szervnek szükségszerűen hitelintézetnek kell lennie ahhoz, hogy az EKB e központi szervből kiindulva összevont prudenciális felügyeletet gyakorolhasson.

47 Másodszor a CMA vitatja a Törvényszéknek az első megtámadott ítélet 89. pontjában és a második megtámadott ítélet 88. pontjában szereplő azon megállapítását, miszerint a CMA megközelítése a prudenciális felügyeletnek az 1024/2013 rendelet és a 468/2014 rendelet céljaival ellentétes megosztásához vezetne.

48 E tekintetben a CMA lényegében azzal érvel, hogy hitelintézetnek nem minősülő szervek nem tartoznak a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontjában meghatározott „felügyelt csoport” fogalmába, és hogy a CNCM-hez hasonló, hitelintézeti minőséggel nem rendelkező egyesületnek az EKB prudenciális felügyelete alá tartozó csoportba való bevonását nem igazolja az e rendelkezés által elérni kívánt cél.

49 Harmadszor a CMA úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontja c) alpontjának az alkalmazása során, amennyiben abból a megállapításából, hogy az EKB nem szabhat ki szankciókat az e rendelkezés hatálya alá tartozó központi szervekkel szemben, nem vonta le azt a következtetést, hogy az ilyen központi szervnek hitelintézeti minőséggel kell rendelkeznie.

50 A CMA szerint ugyanis, mivel a felügyelet hatékonysága a szankcionálási jogkör fennállásától függ, és azt csak a hitelintézetek tekintetében lehet gyakorolni, az említett rendelkezés csak a hitelintézetnek minősülő központi szervekre alkalmazandó, és az a körülmény, hogy az EKB az említett központi szervekhez kapcsolt hitelintézeteket szankcionálhatja, e tekintetben nem bír jelentőséggel.

51 Az EKB, a Bizottság és a CNCM vitatja ezt az érvelést.

– A Bíróság álláspontja

52 Az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdése, amely az 1024/2013 rendelet elfogadásának jogalapját képezi, előírja, hogy az Európai Unió Tanácsa az EKB-t a hitelintézetek és – a biztosítóintézetek kivételével – az egyéb pénzügyi szervezetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatban külön feladatokkal bízhatja meg.

53 Igaz ugyan, hogy e rendelkezés szövege a „hitelintézeteket” és az „egyéb pénzügyi szervezeteket” említi, az e rendelkezésben előírt felhatalmazás terjedelmét azon összefüggés figyelembevételével, amelybe illeszkedik, valamint az általa kitűzött célok figyelembevételével kell meghatározni.

54 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az EUMSZ 127. cikk az EUM-Szerződés harmadik része VIII. címének „Monetáris politika” elnevezésű 2. fejezetében szerepel, és a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) és az EKB-nak a céljait és alapvető feladatait határozza meg.

55 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 55. és 56. pontjában rámutatott, a bankok prudenciális felügyeletére vonatkozó, az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdése szerinti feladatok gyakorlásának az a célja, hogy biztosítsa a hitelintézetek, különösen a nagy hitelintézetek és a bankcsoportok biztonságát és szilárdságát annak érdekében, hogy hozzájáruljon az Unió egészének pénzügyi rendszere stabilitásának biztosításához.

56 Egyébiránt e célok követése kifejezetten szerepel az 1024/2013 rendelet (16), (26), (30) és (65) preambulumbekezdésében, valamint e rendelet 1. cikkének első bekezdésében.

57 Különösen, az 1024/2013 rendelet (26) preambulumbekezdéséből az következik, hogy a hitelintézetek biztonságának és szilárdságának biztosítása érdekében fontos előírni felügyeletre vonatkozó olyan rendelkezéseket, amelyeknek a célja kifejezetten az olyan kockázatok enyhítése, amelyek a hitelintézet biztonságát és szilárdságát fenyegető veszélyeket enyhítik, és amelyek mind a hitelintézet, mind azon banki csoport vagy pénzügyi konglomerátum szintjén előfordulhatnak, amelyhez tartozik.

58 E preambulumbekezdés pontosítja, hogy a hitelintézetek szintjén történő felügyelet mellett az EKB feladata az összevont alapú felügyelet gyakorlása is.

59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1024/2013 rendeletnek „Az EKB-ra ruházott feladatok” című 4. cikke (1) bekezdésének g) pontja előírja, hogy az EKB hatáskörébe tartozik többek között a hitelintézeteknek a részt vevő tagállamok valamelyikében székhellyel rendelkező anyavállalatai feletti összevont alapú felügyeletnek a biztosítása.

60 E rendelet 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően az EKB e feladatát az EKB-t és a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokat magában foglaló SSM keretében hajtja végre, és felelős az SSM hatékony és konzisztens működéséért.

61 Amint a 468/2014 rendelet (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, e rendelet célja, hogy továbbfejlessze és részletezze az 1024/2013 rendeletben az EKB és a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok között az SSM keretében létrehozott együttműködési eljárásokat, ezáltal biztosítva az SSM eredményes és egységes működését.

62 Ebben az összefüggésben határozza meg a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja a „felügyelt csoport” fogalmát úgy, mint amely többek között olyan csoportot jelöl, amely esetében a felügyelt szervezetek mindegyikének székhelye a mechanizmusban részt vevő azonos tagállamban van, feltéve hogy tartósan olyan központi szervhez kapcsolódnak, amely azokat az 575/2013 rendelet 10. cikkében meghatározott feltételek szerint felügyeli, és amelynek székhelye a mechanizmusban részt vevő azonos tagállamban van.

63 Következésképpen a Törvényszék az első megtámadott ítélet 58–64. pontjában, valamint a második megtámadott ítélet 57–63. pontjában helyesen állapította meg, hogy a bankcsoportokhoz tartozó hitelintézetek összevont alapú prudenciális felügyelete alapvetően két célt szolgál, nevezetesen egyrészt azt, hogy az EKB azonosítani tudja mindazon kockázatokat, amelyek egy adott hitelintézetet nem saját tevékenységéből, hanem abból adódóan veszélyeztethetnek, hogy valamely csoport tagja, másrészt pedig annak elkerülését, hogy az említett csoportokba tartozó szervezetek prudenciális felügyeletét különböző felügyeleti hatóságok között osszák meg.

64 Ezenkívül az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdéséből egyáltalán nem következik, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontjában említett „központi szervnek” hitelintézetnek kell minősülnie.

65 Épp ellenkezőleg, amint a főtanácsnok az indítványának 62–64. pontjában megjegyezte, azon célokból, amelyeket az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdése alapján az EKB-nak a prudenciális felügyeletre vonatkozó külön feladatokkal való megbízásával kívánnak elérni, az következik, hogy az EKB-nak a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja szerinti csoporttal szemben összevont alapú prudenciális felügyeletet kell gyakorolnia, függetlenül azon központi szerv jogi formájától, amelyhez az e csoport részét képező szervek tartoznak, és amennyiben az 575/2013 rendelet 10. cikkében foglalt feltételek teljesülnek.

66 Ennek hiányában e bankcsoport kivonhatná magát az összevont alapú prudenciális felügyelet alól az e csoport központi szerveként eljáró szerv jogi formája miatt, és ennélfogva veszélyeztethetné az említett feladatok EKB általi gyakorlásának hatékonyságát.

67 Következésképpen az EUMSZ 127. cikk (6) bekezdésével és az 1024/2013 rendelet 1. cikkével nem ellentétes az, hogy az EKB összevont alapú prudenciális felügyeletet gyakorol egy olyan bankcsoport tekintetében, amelynek a központi szerve nem rendelkezik hitelintézeti minőséggel, amennyiben az 575/2013 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek.

68 Ami egyébiránt a CMA azon érvét illeti, amely szerint a Törvényszéknek az első megtámadott ítélet 89. pontjában és a második megtámadott ítélet 88. pontjában szereplő értékelése téves jogalkalmazást tartalmaz, elegendő emlékeztetni arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Törvényszék valamely határozata indokolásának mellékes része ellen irányuló kifogások nem vezethetnek e határozat hatályon kívül helyezéséhez, ezért azok hatástalanok (2018. december 13-i Európai Unió kontra Gascogne Sack Deutschland és Gascogne ítélet, C-138/17 P és C-146/17 P, EU:C:2018:1013, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 Márpedig, amint arra az EKB és a Bizottság helyesen hivatkozott, az említett részek mellékesek, mivel azt követően kerültek megemlítésre, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 88. pontjában és a második megtámadott ítélet 87. pontjában helyesen megállapította, hogy az 1024/2013 rendelet és a 468/2014 rendelet célkitűzéseivel összhangban áll a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja értelmében vett „felügyelt csoportként” történő minősítés, függetlenül attól, hogy e csoport központi szerve hitelintézetnek minősül-e, vagy sem.

70 Végül az első megtámadott ítélet 89. pontjának és a második megtámadott ítélet 88. pontjának mellékes jellegét megerősíti az „ezenkívül” kifejezés e pontok elején való használata.

71 Következésképpen a CMA azon érvét, amellyel a megtámadott ítéletek e pontjait kifogásolja, mint hatástalant el kell utasítani.

72 Nem lehet helyt adni az CMA arra alapított érvének sem, hogy az, hogy az EKB a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontjában említett központi szervekkel szemben nem szabhat ki szankciókat, azt jelenti, hogy az ilyen központi szervnek hitelintézetnek kell minősülnie.

73 Amint arra az EKB és a Bizottság rámutatott, ez az érv azon a nézeten alapul, amely szerint az EKB prudenciális felügyeletre vonatkozó hatásköre az e felügyelet alatt álló szervekkel szembeni szankcionálási jogkör fennállásától függ.

74 Kétségtelen, hogy – amint azt a Törvényszék az első megtámadott ítélet 91. pontjában és a második megtámadott ítélet 90. pontjában maga is megállapította – az 1024/2013 rendelet 18. cikke előírja, hogy a prudenciális felügyelet területén e rendelettel ráruházott feladatok elvégzése céljából az EKB adminisztratív pénzbírságot szabhat ki a hitelintézetekkel, a pénzügyi holdingtársaságokkal vagy a vegyes pénzügyi holdingtársaságokkal szemben.

75 Mindazonáltal, amint azt a főtanácsnok az indítványának 84. és 85. pontjában hangsúlyozta, az alkalmazandó uniós jogi rendelkezésekből egyáltalán nem tűnik ki, hogy a valamely szervvel szembeni szankcionálási jogkör fennállása szükséges feltétele lenne annak, hogy az EKB prudenciális felügyeleti jogkörrel rendelkezzen e szerv tekintetében, így a csoport összevont alapú prudenciális felügyeletére vonatkozó hatáskör EKB általi gyakorlása nem függ attól a feltételtől, hogy az EKB ilyen jogkörrel rendelkezzen egy olyan szervvel szemben, mint az e csoport részét képező, a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja értelmében vett központi szerv.

76 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot annak megállapításával, hogy az, hogy az EKB nem rendelkezik szankcionálási jogkörrel az e rendelkezésben említett központi szervekkel szemben, nem akadálya annak, hogy az EKB összevont alapú prudenciális felügyeletet gyakoroljon egy olyan csoport tekintetében, amelynek a központi szerve nem rendelkezik hitelintézeti minőséggel.

77 E körülmények között annak megállapításával, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja nem értelmezhető úgy, hogy az önmagában azt jelenti, hogy valamely központi szerv hitelintézetnek minősül, a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, így az első jogalap első részét el kell utasítani.

Az első jogalapok második részéről

– A felek érvei

78 Az első jogalapok második részében a CMA azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítéletekben megállapítottakkal ellentétben az 575/2013 rendelet 10. cikke azt feltételezi, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontja c) alpontjának az alkalmazása céljából az e 10. cikk értelmében vett „központi szervnek” hitelintézetnek kell minősülnie.

79 Az CMA szerint az 575/2013 rendelet 10. cikkének és 11. cikke (4) bekezdésének koherens alkalmazásából következik, hogy mivel az ezen utóbbi rendelkezésben előírt követelményeket csak hitelintézet tudja teljesíteni, az említett 10. cikk értelmében vett „központi szervnek” hallgatólagosan, de szükségszerűen rendelkeznie kell az említett minőséggel ahhoz, hogy az EKB az érintett csoport felett összevont alapú prudenciális felügyeletet gyakorolhasson.

80 A CMA arra hivatkozik, hogy az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdése b) pontjának Törvényszék általi értelmezése nem tartja tiszteletben e rendelkezés szövegét, mivel annyiban, amennyiben „a központi szerv […] fizetőképességé[re] és likviditásá[ra]” utal, e rendelkezés hallgatólagosan, de szükségszerűen azt írja elő, hogy a központi szervből és az ahhoz kapcsolódó szervekből álló csoport prudenciális felügyelete ahhoz a feltételhez van kötve, hogy e központi szerv hitelintézetnek minősüljön.

81 Az EKB, a Bizottság és a CNCM vitatja ezt az érvelést.

– A Bíróság álláspontja

82 Előzetesen pontosítani kell, hogy az 575/2013 rendelet 10. cikke és 11. cikkének (4) bekezdése az e rendeletben előírt prudenciális követelményeknek a központi szervhez kapcsolt, általa felügyelt hitelintézetekre való alkalmazása alóli kivételre vonatkozik. Az első jogalapok második része azonban nem egy ilyen kivétel fennállására, hanem a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának az 575/2013 rendelet 10. cikkében előírt feltételekre hivatkozó c) alpontja értelmében vett „felügyelt csoport" fennállására vonatkozik.

83 E tekintetben, amint a Törvényszék az első megtámadott ítélet 98–100. pontjában és a második megtámadott ítélet 97–99. pontjában helyesen megállapította, amellett, hogy e 2. cikk 21. pontjának c) alpontja kizárólag az 575/2013 rendelet 10. cikkére utal, és hogy ez utóbbi egyáltalán nem hivatkozik e rendelet 11. cikkének (4) bekezdésére, ez utóbbi rendelkezés végrehajtása nem feltétele, hanem következménye e 10. cikk alkalmazásának, mivel az említett 11. cikk (4) bekezdése csak akkor alkalmazandó, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság az említett 10. cikk alapján a központi szervhez kapcsolt hitelintézeteket mentesíti a prudenciális követelmények egyedi alapon történő alkalmazása alól.

84 Következésképpen az ilyen mentességi határozat hiányában az 575/2013 rendelet 11. cikkének (4) bekezdése nem alkalmazható, és az a kérdés, hogy a szóban forgó központi szerv tiszteletben tartja-e ezt a rendelkezést, nem releváns az e központi szervből és az ahhoz kapcsolt szervekből álló csoport egésze feletti prudenciális felügyelet EKB általi gyakorlása céljából.

85 Ami az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott azon feltételt illeti, amely szerint „a központi szerv és az összes kapcsolt intézmény fizetőképességét és likviditását együtt, ezen intézmények összevont beszámolói alapján monitorozzák", meg kell állapítani, hogy ez a feltétel egyáltalán nem jelenti azt, hogy a szóban forgó központi szerv hitelintézetnek minősül.

86 Amint ugyanis magából e rendelkezésnek a szövegéből kitűnik, az ebben előírt feltétel nem a központi szerv egyéni felügyeletére vonatkozik, hanem az e szervből és az ahhoz kapcsolt intézményekből álló egész fizetőképességének és likviditásának összevont alapú, vagyis e szervek összevont beszámolója alapján történő nyomonkövetésének fennállására.

87 Ezenkívül, amint arra a Törvényszék az első megtámadott ítélet 106. pontjában és a második megtámadott ítélet 105. pontjában helyesen rámutatott, nem tűnik szükségesnek, hogy a központi szerv hitelintézetnek minősüljön, mivel az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kritériumok betartása elegendő ahhoz, hogy felügyeletet lehessen gyakorolni arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó csoport tiszteletben tartja-e a prudenciális követelményeket.

88 Következésképpen nem minősül téves jogalkalmazásnak a Törvényszék azon megállapítása, miszerint sem az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) pontjából, sem e rendelet 11. cikkének (4) bekezdéséből nem következik az, hogy a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontja c) alpontjának alkalmazása céljából valamely központi szervnek hitelintézetnek kell minősülnie.

89 E körülmények között az első jogalapok második részének nem lehet helyt adni, és a fellebbezések első jogalapjait el kell utasítani.

A második jogalapokról

A felek érvei

90 A CMA a fellebbezéseinek alátámasztására felhozott második jogalapjaival azt állítja, hogy a Crédit mutuel csoport nem minősíthető a 468/2014 rendelet 2. cikke 21. pontjának c) alpontja értelmében vett „felügyelt csoportnak”, mivel az első megtámadott ítélet 136. és 137. pontjában, valamint a második megtámadott ítélet 135. és 136. pontjában megállapítottakkal ellentétben nem felel meg az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt feltételnek.

91 A CMA elsődlegesen azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a décision de la CNCM n°1-1992, du 10 mars 1992, relative à l'exercice de la solidarité entre les caisses de Crédit mutuel et les caisses de Crédit mutuel agricole rural (a CNCM-nek a hitelszövetkezetek és a mezőgazdasági hitelszövetkezetek közötti szolidaritás gyakorlásáról szóló, 1992. március 10-i 1-1992. sz. határozata; a továbbiakban: 1992. március 10-i határozat) bizonyítja a szavatolótőke és a likviditási eszközök Crédit mutuel csoporton belüli átadására vonatkozó kötelezettség fennállását, következésképpen az említett feltétel teljesítettnek tekinthető.

92 E tekintetben a CMA azzal érvel, hogy bár az e határozat által bevezetett egyetemleges felelősségi mechanizmusban az ugyanazon regionális csoportba tartozó pénztárak között egyetemleges felelősség áll fenn, ugyanakkor nem áll fenn a szavatolótőke és a likviditási eszközök regionális csoportok közötti átadására vonatkozó kötelezettség. Ily módon valamely regionális csoport által tapasztalt nehézség esetén a CNCM nem írhatja elő valamely másik regionális csoport számára, hogy szavatolótőkét és likviditási eszközt adjon át az előbbi támogatására.

93 Az a körülmény, hogy a Crédit mutuel központi pénztára a nemzeti egyetemleges felelősségi mechanizmus keretében a regionális csoportok által rábízott korlátozott források felhasználásával beavatkozhat, nem teszi lehetővé a szavatolótőke és a likviditási eszközök regionális csoportok közötti átadására vonatkozó kötelezettség megállapítását. Pusztán a regionális csoportok által e központi pénztár javára gyűjtött betétek korlátozott részének a rendelkezésre bocsátásáról van szó, amely pénztár e csoportokkal szemben adós marad.

94 Másodlagosan a CMA úgy véli, hogy még ha feltételezzük is, hogy az 1992. március 10-i határozat előírja ilyen kötelezettség fennállását, ez a határozat nem alkalmazandó az EKB prudenciális felügyelete alá tartozó Crédit mutuel csoportot alkotó szervek összességére, mivel e csoport a regionális pénztárak számos olyan leányvállalatát foglalja magában, amely – mivel e csoport központi szervezetéhez nem kapcsolódik – nem tartozik az említett határozat hatálya alá, és ezért nem köti őt semmiféle, az említett csoporthoz tartozó más szervekkel való egyetemes felelősségre vagy azok támogatására vonatkozó kötelezettség.

95 Következésképpen a CMA úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen mondta ki, hogy a Crédit mutuel csoport eleget tesz az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt feltételnek.

96 Az EKB, a Bizottság és a CNCM vitatja ezt az érvelést.

97 A Bizottság azt állítja, hogy a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikkének Törvényszék általi olvasata túlságosan megszorító, és hogy a Törvényszék megállapításával ellentétben ezen L. 511-31. cikk önmagában elegendő ahhoz, hogy az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő feltételt teljesítettnek lehessen tekinteni anélkül, hogy meg kellene vizsgálni, hogy az 1992. március 10-i határozat igazolja-e a Crédit mutuel csoporton belüli egyetemleges kötelezettségvállalások fennállását.

98 A Bizottság többek között a Conseil d'État (államtanács, Franciaország) 2018. március 9-i 399413. sz. határozatára hivatkozik, és úgy véli, hogy a Bíróság e tekintetben az indokolást egy másikkal helyettesítheti.

A Bíróság álláspontja

99 Emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék, miután megállapította, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok határozatának hiányában szükségszerűen a Törvényszékre hárul az a feladat, hogy határozzon a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikkének hatályáról, az első megtámadott ítélet 134. pontjában, valamint a második megtámadott ítélet 133. pontjában kimondta, hogy e rendelkezés szövege önmagában nem enged arra következtetni, hogy az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt feltétel teljesül, mivel az arra való hivatkozás, hogy meghozzák a „szükséges intézkedéseket" annak érdekében, hogy „az intézmények és társaságok mindegyikének, valamint a hálózat egészének likviditását és fizetőképességét biztosítsák", túl általános ahhoz, hogy arra lehessen következtetni, hogy a Crédit mutuel csoporton belül a szavatolótőke és a likviditási eszközök átadására vonatkozó kötelezettség áll fenn a hitelezőkkel szembeni kötelezettségvállalások teljesítésének biztosítása érdekében.

100 E megállapítást követően vizsgálta meg a Törvényszék, hogy ilyen kötelezettség következik-e az 1992. március 10-i határozatból.

101 Nem lehet helyt adni a CMA azon kifogásának, amely szerint a Conseil d'État (államtanács) 2018. március 9-i 399413. sz. határozata nem vehető figyelembe a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikkének értelmezése során, mivel azt a megtámadott ítéletek kihirdetését követően hozták.

102 A feleknek ugyanis lehetőségük volt arra, hogy ezzel kapcsolatban a Bíróság előtt előterjesszék észrevételeiket, és mindenesetre a Conseil d'État (államtanács) a 2016. december 13-i 403418. sz. határozatban, azaz a megtámadott ítéletek kihirdetése előtti időpontban már állást foglalt e rendelkezéssel kapcsolatban.

103 Ez utóbbi határozat 5. pontjában a Conseil d'État többek között rámutatott, hogy a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikkének elfogadásával a francia jogalkotó nemcsak a Crédit mutuelnek a Crédit mutuel hálózathoz kapcsolódó pénztárainak a kollektív képviseletével bízta meg a CNCM-et, hanem azon feladatokkal is, hogy biztosítsa e hálózat kohézióját és a hitelintézetekre vonatkozó törvényi és rendeleti rendelkezések alkalmazását, gyakoroljon adminisztratív, technikai és pénzügyi ellenőrzést minden egyes pénztár szervezete és irányítása felett, és hozza meg az említett hálózat megfelelő működéséhez szükséges valamennyi intézkedést. Egyébiránt a Conseil d'État megállapította, hogy ezen L. 511-31. cikk értelmében, amennyiben az érintett intézmények pénzügyi helyzete indokolja, a CNCM – az ezzel ellentétes rendelkezésekre és kikötésekre tekintet nélkül – határozhat a hálózathoz tartozó két vagy több pénztár egyesüléséről, üzleti tevékenységük átruházásáról és azok megszüntetéséről. A Conseil d'État szerint e jogi és szabályozási keretből az következik, hogy bármilyen viszonyok álljanak is fenn a Crédit mutuel hálózatán belül az azt alkotó csoportok között, a Crédit mutuel csoport egésze tekintetében jogilag a CNCM feladata a bankrendszer rendszerszintű szabályozásának keretébe illeszkedő intézkedések előkészítése és végrehajtása, és „uniós anyavállalatként" köteles a csoportra vonatkozó megelőző helyreállítási tervvel rendelkezni.

104 A Conseil d'État (államtanács) a 2018. március 9-i 399413. sz. határozatának 7. pontjában hozzáteszi, hogy a hitelintézetek szabályozásának részét képező e feladatok ellátása szükségképpen azt jelenti, hogy a CNCM hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a pénztárak számára kötelező előírásokat fogadjon el, biztosítsa, hogy azok betartsák a rájuk alkalmazandó rendelkezéseket, és e rendelkezések megsértése esetén megfelelő szankciókat szabjon ki rájuk. E határozat 20. pontjában a Conseil d'État (államtanács) megállapította, hogy a hozzájuk tartozó „hálózat likviditásának és fizetőképességének biztosítása"

érdekében a központi szervek a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikke alapján jogosultak „minden szükséges intézkedés” meghozatalára, többek között pedig arra, hogy a hálózat tagjai között kötelező egyetemes felelősségi mechanizmusokat alakítsanak ki, amelyek nem korlátozódhatnak a garanciaalapokhoz hasonló előfinanszírozott eszközök létrehozására.

105 A Conseil d’État 2016. december 13-i 403418. sz. határozatából és 2018. március 9-i 399413. sz. határozatából tehát kitűnik, hogy a központi szervek monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 511-31. cikkében előírt azon kötelezettsége, hogy „meghozzanak minden szükséges intézkedést különösen annak érdekében, hogy többek között biztosítsák az intézmények és társaságok mindegyikének, valamint a hálózat egészének likviditását és fizetőképességét biztosítsák”, a CNCM esetében a Crédit mutuel teljes hálózata felett gyakorolt széleskörű adminisztratív, technikai és pénzügyi ellenőrzési jogkört feltételez, amely lehetővé teszi számára, hogy bármikor olyan kötelező egyetemes felelősségi mechanizmusokat hozzon létre, mint például e hálózat tagjai számára a szavatolótőke és a likviditási eszközök átadására vonatkozó kötelezettség előírása, és hogy – az ezzel ellentétes rendelkezésekre és kikötésekre tekintet nélkül – a hálózathoz tartozó két vagy több pénztár egyesüléséről határozzon.

106 Márpedig, amint a főtanácsnok az indítványának 125. pontjában hangsúlyozta, mivel a Crédit mutuel hálózata valamely tagjának a pénzügyi válságban levő intézménnyel való egyesülése egyenértékű azzal, hogy e tagot ezen intézmény kötelezettségeinek az átvállalására kötelezik, az ilyen műveletnek e tagra nézve annál súlyosabb pénzügyi következményei lehetnek, mint amelyekkel a szavatolótőke és a likviditási eszközök átadására vonatkozó egyszerű kötelezettség előírása járhat.

107 Ebből következik, hogy a monetáris és pénzügyi törvénykönyvnek a Conseil d’État (államtanács) által értelmezett L. 511-31. cikkéből a szavatolótőke és a likviditási eszközök Crédit mutuel csoporton belüli, a hitelezőkkel szembeni kötelezettségvállalások teljesítésének biztosítása céljából történő átadására vonatkozó kötelezettség fennállása következik, így az EKB megalapozottan állapította meg, hogy az 575/2013 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt feltétel teljesült.

108 E körülmények között nem szükséges a fellebbezések második jogalapjait megválaszolni, úgyhogy e jogalapokat mint hatástalanokat el kell utasítani.

109 A fenti megfontolások összességére tekintettel a fellebbezéseket teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

110 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.

111 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerint, amely az említett szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

112 Mivel a CMA pervesztes lett, az EKB, a Bizottság és a CNCM kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein felül az EKB, a Bizottság és a CNCM részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezéseket elutasítja.

2) A Bíróság a Crédit mutuel Arkéát kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások